

NA JURU

= 1762 METRŮ NAD MOŘE

Kolem dokola celého Středozevního moře není vyššího pohoří, které by se tyčilo jako monumentální hradba přímo od mořského břehu. Při pohledu z lodi na moři působí jako mohutná, jednolitá, zubatá skalní stěna a připomíná tak dvojrozměrnou divadelní kulisu. Z větší dálky vyvolává dojem, že rozeklané skály lze překonat snad jen s pomocí horolezecké techniky.

text a foto: Zdeněk Kukul

Vrcholový snímek; mraky jsou pod námi, stejně jako okolní štíty

Při pohledu na hory z některého přístavu na jejich úpatí už vidíme skály plastičtější. Zhlédneme rýhy, údolíčka i sedla v horských hřebenech a pozorným okem také serpentinu stezek sárajících se vysoko do skal. Ani při tomto bližším pohledu nás však nenapadne, že stěnu by bylo možné překonat na kole. A že bychom mohli na kole dokonce pokořit nejvyšší vrchol.

Pohoří Biokovo je nejvyšší částí pásemného horstva, které

se táhne prakticky podél celého chorvatského pobřeží Jadrana. Biokovo bylo vyhlášeno v roce 1981 přírodním parkem (Park prirode), tj. zhruba ekvivalentem naší chráněné krajinné oblasti. Unikátní je silně zkrasovělý vápencový reliéf, endemické rostliny i zvířena. V oblasti jsou snad všechny krasové jevy včetně podzemních jeskyň, ve kterých se drží po celý rok led.

Hlavní hřeben Biokova měří na délku sotva 40 kilometrů, masiv je široký jen 5-15 km. Přírodní park zahrnující většinu pohoří má rozlohu 195 km². Nejvyšší vrchol Sveti Jure se tyčí do výšky 1762 metrů nad mořem; v tomto případě platí označení nad mořem doslova. Až na vrchol vede úzká asfaltová silnička postavená v 70. letech minulého století při stavbě vrcholového vysílače. Tato cesta je nutně výzvou pro každého, kdo rád jezdí na kole.

Doporučeným výchozím místem pro tuto neopakovatelnou vrcholovou premii je

Nad naší lodí se po přistání v Podgoře tyčí kolmé stěny Biokova

buď živé přístavní město Makarska anebo menší, klidnější letovisko Podgora. Zatímco z Makarské překonáváme první kilometry po státní silnici Makarska - Vrgorac bez výraznějších zajímavostí a musíme se proplést městským dopravním ruchem, z Podgory stoupáme klidněji, avšak trochu strměji po točité silnici přes Gornju Podgoru, tedy „horní Podgoru“, staré sídlo, odkud většina obyvatel sestoupila po zeměměřeni v 60. letech do Podgory nové, dolní, přímořské.

Obě cesty se stýkají na křižovatce silnic u osady Šimiči, kde spojovací silnice od obou Podgor ústí na státní silnici Makarska - Vrgorac. V tomto místě máme nadmořskou výšku kolem 330 metrů. Z křižovatky pojedeme jen pár set metrů k malé odbočce

doleva, kde stojí domek strážců parku, informační tabule a zápora přes cestu. Za vjezd (vstup) do přírodního parku se zde platí, na cyklisty tu ale zvyklí zatím nejsou, tak pro ně nemají zvláštní kategorii. Většinou se vejde do třídy pěších, kteří platí 10 kun (asi 45 Kč). Přijedeme-li do května anebo po konci září, může se nám stát, že domeček bude bez osádky, a tedy nebudeme platit nic.

Zde začíná cesta výrazněji stoupat a řadíme na lehčí převod. Stoupání je však příjemné a i v teple dobře snesitelné, protože vede z větší části skrz voňavý borový les, většinou tvořený původní dalmatskou černou borovicí (pinus nigra ssp. dalmatica). Asi 2 km předtím, než dosáhneme sedla Sv. Ilija (897 m n. m.), projíždíme horní hranici lesa a silnička je zaříznutá ve skále. Zde vidíme poprvé moře, Podgoru hluboko pod námi i okolní ostrovy. Oč děle jsme na tento první výhled čekali, o to víc nám bere dech - skoro 900 metrů výškového rozdílu je znát; přitom jsme od Podgory vzdálení přímoou čarou jen 3-4 kilometry.

Sveti Ilija má několik výhod. Působí dojmem vrcholu, takže ti, kteří nechtějí nebo nemohou pokračovat, nebudou litovat, že skončili v půli cesty. Východním směrem tu odbočuje pěkná vyhlídková makadamová cesta do Kozice, kterou mohou jet ti, kdo by nechtěli sjíždět k pobřeží stejnou cestou (po sjezdu se napojí na málo frekventovanou silnici Vrgorac - Makarska, taktéž s krásnými výhledy a s mnoha kilometry z kopce bez šlapání, ale i bez brždění).

V sedle Sv. Ilija je salaš, horská chata, kde se můžete občerstvit. Zdroj vody tu nemají, litr minerálky Jamnica stojí 20 kun. Můžete zakousnout i nějakou studenou laskominu, případně si objednat některou z teplých specialit - doporučujeme míchané kůzlečí nebo jehněčí maso s telecím a vepřovým se zeleninou, bramborovými

Nad sedlem Sveti Ilija se pasou horské kravky

ZBMI

V suchu a bez potu za každého počasí!

Nově vyvinutá **3M** mikroporézní membrána a **3M** netkané polypropylenové vlákno. Nepromokavost a prodyšnost za cenu obvyklé větrovky! O₂Rainwear Cykloturist větrovka za pouhých 1150,- Kč a Cyklovětrovka za 1280,- Kč a Cykloturist komplet (větrovka a žluté kalhoty) za 1950,- Kč. Vše neuvěřitelně skladné a lehké, takže si je můžete vzít sebou na každý výlet pro případ náhlé změny počasí. Hmotnost větrovky 180 až 200g a kompletu pouhých 240g.

Vyrobeno v USA. Špičková kvalita s nadstandardní zárukou 3 roky!

Výhradní dovozce oblečení O₂ Rainwear: CZ BMI, s.r.o., www.czBMI.cz

Objednávky oblečení O₂ Rainwear

e-mail: czbmi@czbmi.cz

tel.: 321 761 014

fax: 321 761 773

písemně na:

CZ BMI, s.r.o.,

provozovna Kolín

Havlíčková 260

280 02 Kolín 2

nepropustnost 8m
vodního sloupce
prodyšnost
10 000 g/m²/24 hod
oblečení možno prát
v automatické pračce

O₂ RAINWEAR
/... RAINWEAR

Nad Sv. Ilijou se silnička vine širokým krasovým údolím

plátky a rafinovaně kořeněnou omáčkou s olivovým olejem, připravované tradičním dalmatským způsobem jako pod peka, tj. v těžké pánvi s litinovým víkem zahřívané

v otevřeném ohni. Příprava však trvá asi dvě hodiny – chystáte-li se pokračovat dále a výše, můžete si jídlo objednat tak, aby bylo hotové, až se budete vracet.

Za sedlem se charakter cesty i krajiny rázem mění. Výhled na moře se nám na nějakou dobu uzavírá a projíždíme velmi širokým, členitým krasovým údolím nebo spíše náhorní planinou porostlou z velké části horskými luky občas spásanými velikými srstnatými krávy a údajně polodivokými koňmi (jeden tak moc divoký nebyl, protože jednomu z nás rozžvýkal část trička). Následují asi 4 kilometry cesty většinou tesané ve skále, kde opět uvidíme moře a pobřeží. Pak se překvapivě pohroužíme do listnatého horského lesa, který je střídán krasovými údolíčky a závrti. Reliéf je velmi členitý, mírnější stoupání je střídáno prudším a naopak, cesta je velmi pestrá, skoro za každou zatáčkou nás čeká nová scenérie. V jednu chvíli jedeme dokonce asi dvě stě metrů s kopce, což jsme tedy nečekali. Za koncem lesa už vidíme vysoko nad sebou vrchol s vysílačem.

Vrcholové stoupání na posledních dvou kilometrech je skutečný „utahovák“ na nejlehčí převod, případně i na chůzi bez ostudy. Odměnou nám je výhled, jaký jinde v Evropě nezažijeme. I když ze samotného vrcholu nevidíme Podgoru nebo Makarskou, odkud jsme vyjeli, pod sebou vidíme rozečkané štíty Biokova vysoké 1000 – 1500 metrů, za sebou rovinaté zkrasovělé Imotsko polje a před sebou všechny středodalmatské ostrovy a (při troše štěstí) i hory na italském poloostrově Gargano.

Nahoře se zdržíme jen na pár vrcholových snímků, protože jakmile popadneme dech, pociťujeme výrazný teplotní rozdíl proti místu našeho východiště, který může být až 20 °C.

Při cestě zpátky můžeme odbočit k zavřené horské chatě (Planinski dom od Vošacom), od které vede asi 20minutový výstup na vrchol Vošac (1422 m n. m.), jenž nabízí skvělý výhled na Makarskou a okolní pobřeží. Kola necháme u chaty. A pak už sjezd, z větší části na brzdách, až k moři (s možnou výše zmíněnou terénní zajišťkou přes Kozici, která je spíše vhodná pro bikery).

Výjezd na svatého Juru, ačkoli není zatím moc proslavený, je bezesporu jedním z nejlepších sportovních i turistických počínů, které lze v Evropě na kole uskutečnit.

SHRNUTÍ

Vzdálenost Podgora 0 m n. m. – vrchol Sveti Jure 1762 m n. m. je 30 km, průměrně

Scénický makadam Sv. Ilija – Kozica

